

Beleidsplan BOVEN 2025 -2027

Voor u ligt het beleidsplan van de ANBI-stichting werkgroep BOVEN, kortweg BOVEN, voor de aankomende 3 jaar, dat wil zeggen de periode 2025 – 2027.

In dit beleidsplan zullen we eerst, voor de externe lezer, BOVEN introduceren. Vervolgens zullen we de activiteiten op hoofdlijnen beschrijven. In de bijlage geven we een detailbeschrijving van de activiteiten.

Over het ontstaan van BOVEN

BOVEN is inmiddels vijf jaar geleden opgericht als uitvloeisel van een bestuurlijk symposium over veiligheid in de energietransitie, georganiseerd door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Geconstateerd werd dat de lokaal bestuurlijke besluitvorming over een veilige energietransitie in Nederland gebaat kon zijn bij het delen van inzichten en ervaringen door collega-bestuurders.

Sindsdien ontving BOVEN steun van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), maar was en is onafhankelijk in de keuze van zijn activiteiten en thema's en in de inhoud van zijn reflecties.

Eerdere publicaties van BOVEN zijn onder meer een onderzoek naar de motivatie van actiegroepen, handreikingen voor lokaal bestuurders over waterstof en decentrale energieopslagsystemen, het inmiddels interdepartementaal gewaardeerde risicomengpaneel om risico's van de energietransitie in perspectief te plaatsen en gevraagde reflecties op (voorgenomen) ministerieel beleid inzake de energietransitie. De publicaties worden breed gedeeld via onder andere de speciaal daarvoor ontworpen website werkgroep-BOVEN en congressen waaraan leden van BOVEN deelnemen (zie www.werkgroep-BOVEN.nl). Een aantal handreikingen is ook opgenomen in de maatregelenwiki van het RIVM.

Nu na vijf jaar hebben de leden van BOVEN besloten dat het tijd is om BOVEN een steviger organisatievorm als stichting te geven zodat de activiteiten structureler kunnen worden gepland. De inkomstenbron voor BOVEN zijn en blijven subsidies vanuit de overheid. Voor de activiteiten in dit beleidsplan is al subsidie verkregen.

De missie en daaruit volgende activiteiten van BOVEN waarvoor subsidie is verkregen

Het decentraal bestuur ervaart het realiseren van de energietransitie als een topprioriteit. Provincies en gemeenten doen daarom alles wat in hun macht ligt om initiatieven te bevorderen.

Natuurlijk is een belangrijke randvoorwaarde dat de energietransitie ook verantwoord veilig plaatsvindt. We spreken bewust over *verantwoord* veilig omdat veiligheid niet absoluut is. Niet alleen bestaat er geen risicoloze samenleving maar elke activiteit verandert het risicolandschap: oude risico's verdwijnen en nieuwe risico's komen ervoor in de plaats. Veiligheid gaat ook niet boven alles: andere maatschappelijke waarden kunnen net zo zwaar wegen. Het decentraal bestuur moet daarom altijd een brede afweging maken. Het zal duidelijk zijn dat daarbij de wettelijke normering een ondergrens is.

Niet altijd, mogelijk zelfs meestal niet, is de veiligheidskennis over de energietransitie zo 'af' dat een definitieve en volledige veiligheidsafweging gemaakt kan worden voor een concreet nieuw energietransitie-initiatief. Toch moeten decentraal bestuurders beslissen.

BOVEN wil collega-bestuurders helpen bij die noodzakelijke brede veiligheidsafwegingen in onzekerheid over energietransitie-initiatieven. We doen dat door bestuurlijke handreikingen en reflectiedocumenten uit te brengen, een website met kennisbronnen te onderhouden, symposia te organiseren en bij te dragen aan de maatschappelijke discussie.

BOVEN heeft subsidie verkregen voor de volgende zes hoofdactiviteiten in de periode 2025-2027.

hoofdactiviteit
Regulier vergaderproces
Website
Representatie
Handreikingen
Bestuurlijke ervaringen
Risicomengpaneel

BOVEN hecht eraan om te stellen dat zij als ANBI-stichting geen financieel risico wil lopen en daarom haar vermogen (dat geheel bestemd is voor geormerkte activiteiten in dit beleidsplan) op een reguliere bankrekening heeft gestald.

In de bijlage vindt u een meer gedetailleerde beschrijving van de zeven hoofdactiviteiten waarvoor subsidie is verkregen.

Namens het bestuur van de stichting werkgroep BOVEN,

Hoogachtend,

Jan van Belzen, voorzitter

Stichting Werkgroep Boven

Adres secretariaat: Dashorsterweg 1, 3927CN Renswoude

Email secretariaat: secretariaat@werkgroep-BOVEN.nl

Tel.nr. secretariaat: 06-51188627

Bijlage – gedetailleerde beschrijving activiteiten 2025 - 2027

1. Regulier vergaderproces

BOVEN vergadert 4 maal per jaar. Driemaal daarvan online en eenmaal fysiek op een locatie die verband houdt met een actueel thema in de energietransitie.

Het drietallig bestuur van BOVEN is aanwezig bij alle vier de vergaderingen en krijgt een vergoeding volgens de Rijksvacatiegeldregeling (voor ANBI-stichtingen verplicht).

Het bestuur is ook buiten de vergaderingen actief als boegbeeld van BOVEN.

Het *secretariaat* verricht de volgende werkzaamheden voor het reguliere vergaderproces:

- het plannen van een datum voor de vergadering, het opstellen en afstemmen van de agenda met de voorzitter,
- het informeren van de voorzitter door een annotatie en een voorgesprek,
- het opstellen en versturen van de vergaderstukken,
- de aanwezigheid bij de vergaderingen en
- het maken van een verslag.

Voor de fysieke bijeenkomst zorgt het secretariaat voor een afgestemde en gefaciliteerde locatie.

Overigens zorgt het secretariaat voor de financiële afhandeling, inclusief jaarverantwoording en is bereikbaar voor alle externe contacten.

2. Beheer en herontwerp website

De werkgroep BOVEN deelt kennis o.a. via haar website www.werkgroep-boven.nl. Ook de webapplicatie voor het mengpaneel kan via deze website door de lokale en regionale overheden gebruikt worden.

Het secretariaat beheert de website maar de huidige website zal worden herontworpen omdat de huidige website feitelijk om de originele webapplicatie van het risicomengpaneel is 'heengebouwd'. De kosten voor dit herontwerp worden gemaakt in 2025 waarna in de jaren erna alleen regulier beheer zal plaatsvinden.

3. Representatie van BOVEN

Het eigen BOVEN-symposium

De werkgroep BOVEN organiseert elk jaar een event over een actueel thema. In de aankomende jaren willen we deze online houden en daarna ook online zetten.

Andere bijeenkomsten waar BOVEN aan bijdraagt

Net als de afgelopen jaren is de planning om als BOVEN een workshop te houden op het jaarlijkse RES-congres.

Eveneens heeft BOVEN de afgelopen jaren op ten minste twee andere landelijke congressen bijdrages geleverd (zoals het VNG-congres, het REV-congres en de EZK-internationale congres over de energietransitie). Wij gaan deze lijn voortzetten.

4. Handreikingen

Een van de gewaardeerde producten van BOVEN is de serie aan handreikingen.

Openstaande ideeën voor onderzoeken die moeten leiden tot bestuurlijke inzichten/handreikingen zijn op dit moment voor specifieke risico's:

- Bestuurlijke handreiking omgang omgevingsrisico's van windmolens.
- Bestuurlijke handreiking omgang omgevingsrisico's geothermie.
- Bestuurlijke handreiking omgang omgevingsrisico's aquathermie.
- Bestuurlijke handreiking aanpakken barrières leren van incidenten.

Voor alle handreikingen geldt dat er bijzondere aandacht moet zijn voor de omgang met de voor een deel onzekere omgevingsrisico's en de wijze waarop deze in een MER of ander planologisch instrument uit de nieuwe Omgevingswet meegenomen kunnen worden. Op basis van o.a. interviews met bestuurders moeten hun ervaringen daarin een plaats krijgen.

Het ontwikkelproces gaat in nauwe samenspraak met enkele bestuurders uit BOVEN en er zijn twee momenten waarop een concept in een BOVEN-vergadering wordt besproken.

Ook openstaand is de wens om *good practices* te verspreiden over de vormgeving van de aandacht voor veiligheid van de energietransitie in de RES-en en de decentrale planologische instrumenten. De zorg bestaat dat een onhandige omgang met veiligheid leidt tot afwijzing door de Raad van State bij bezwaarprocedures.

Er zal een keuze gemaakt moeten worden welke handreikingen prioriteit hebben en volgend jaar al worden opgesteld. Het voorstel is om er één per jaar uit te brengen.

5. Bestuurlijke ervaringen

De door BOVEN vastgelegde bestuurlijke ervaringen die worden afgesloten met een reflectie door BOVEN worden door het bestuurlijk veld zeer gewaardeerd (zie <https://werkgroep-boven.nl/ervaringen/>). Wij willen hier dan ook mee doorgaan met als doelstelling om er tenminste elk kwartaal er een op te leveren, d.w.z. tenminste vier per jaar.

De ervaringen worden op de website gepubliceerd.

6. Doorontwikkeling risicomengpaneel

Het door BOVEN ontwikkelde risicomengpaneel kan zich in brede belangstelling verheugen. Nationaal wordt het door steeds meer decentrale overheden gebruikt en ook het ministerie van IenW is geïnteresseerd in opname ervan als kerninstrument voor de omgang met aandachtsgebieden. Internationaal ziet de OECD het als een *good practice*.

BOVEN wil daarom het huidige risicomengpaneel waar een aantal energietransitie-initiatieven instaan, tweejaarlijks (d.w.z. in 2025 en 2027) uitbreiden en aanpassen aan de ontwikkelingen die niet stilstaan.